

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY
určeno všem členům vlády
Úřad vlády ČR
nábřeží E. Beneše 4
118 01 Praha 1

V Praze, 30. března 2020

Vážený pane předsedo vlády, vážení členové vlády,

dovolujeme si Vám zaslat tento otevřený dopis jménem více než 60 tisíc firem, které podnikají v cestovním ruchu, a především jménem jejich 240 tisíc zaměstnanců, o jejichž budoucnosti se rozhoduje právě v těch dnech. Situace v našem odvětví se dramaticky zhoršuje a bez účinné pomoci ze strany státu se v řádu dní až týdnů spustí vlna insolventů a hromadného propouštění. Nemá cenu připomínat význam cestovního ruchu pro naše hospodářství, jeho klíčovou roli v řadě pohraničních regionů a počet pracovních míst, které vytváří, ale chceme Vám sdělit, kde se cestovních ruch nachází právě dnes, po více jak 14 dnech nouzového stavu a po zhruba dvou měsících postupného omezování cestování, které vyvrcholilo uzavřením téměř všech hranic vyspělého světa. To vše zároveň v situaci, kdy není zřejmé, jak dlouho ještě nouzový stav a restriktce s ním spojené potrvají.

Pro Vaši představu shrnujeme, v jaké situaci se dnes, tj. 30. 3. 2020, náš obor nachází:

- je zavřeno 75 % restaurací, zbývající fungují v nouzovém režimu prodej přes ulici;
- je zavřeno 90 % hotelů;
- je zavřeno 80 % lázeňských zařízení, které vytvářejí asi 13 % všech přenocování v zemi;
- cestovní kanceláře mají zapláceno v zahraničí na 2,9 mld. Kč u dodavatelů na sezónu 2020. Předplacené služby dodavatelé s ohledem na nařízení místních vlád finančně nevrací;
- zastavil se celý domácí cestovní ruch, do země nepřijíždí žádní zahraniční hosté;
- byly zrušeny všechny kongresy, eventy či jiné společenské a kulturní akce na několik měsíců dopředu.

Propad tržeb zmiňovaných subjektů jenom v měsíci březnu bude ve výši asi 20 mld. Kč. Proti tomu stojí řada plynoucích finančních závazků vůči státu, dodavatelům, bankám, nájemcům a dalším, které budou z větší části ještě nějakou dobu běžet nebo jsou závazkem dlouhodobým. Zhruba v polovině dubna ale přijde ten nejvyšší závazek, a to vůči zhruba **240 tisíci zaměstnancům pracujících v cestovním ruchu** – zaplacení mezd a odvodů zdravotního a sociálního pojištění, a to v době, kdy bude už většina zmiňovaných subjektů více jak jeden měsíc bez jakýchkoliv příjmů. Vezmeme-li pro výpočet celkového součtu nákladů na mzdy průměrnou hrubou mzdou v ČR a k nim patřičné odvody, **znamená to téměř 10 mld. Kč, které bude potřeba zajistit na výplatu mezd v cestovním ruchu v měsíci březnu.**

Jsme si vědomi toho, že vláda již přijala několik opatření směřujících k podpoře podnikatelského sektoru, ale ty považujeme pro cestovní ruch s ohledem na výše uvedené v tuto chvíli za nedostatečné a uvádíme proč:

- Program COVID I, první část programu vyčerpána během jednoho dne, v tuto chvíli pozastaven.

- Program COVID II, teprve se rozběhne příští týden. Není jasné, kdy žadatelé obdrží peníze. Budou-li navíc pro financování půjček použity prostředky evropských strukturálních fondů, nemohou mezi žadateli figurovat pražské firmy.
- Liberační balíčky I a II, zatím není zřejmý jeho přesný finanční přínos pro firmy v cestovním ruchu, ale mohou to být v měsíci březnu spíše jen desítky milionů korun
- Program Antivirus – pro cestovní ruch přichází v úvahu režim B s podporou státu asi 700 mil. Kč, a to jenom v měsíci březnu a režim E s podporou státu asi 2,2 mld Kč. Tyto prostředky lze ale očekávat fakticky až na konci dubna ne-li později. Navíc maximální hranice kompenzace státu jsou velmi nízké a předpokládají, že podnikatelé budou dorovnávat zbylou částku do 100 % mzdy. Navíc z celkové částky pomoci ještě zaměstnavatel odvede státu dalších 34 %.
- Prodloužení ošetřovného – dotýká se jenom zhruba 10 % zaměstnanců v cestovním ruchu

Pomoc, které se nám zatím od státu dostalo, je zoufale nedostatečná. Řada ze zatím schválených opatření, jako jsou odklady daňových záloh nebo započtení ztráty z letošního roku, bude užitečná pro firmy, které nějakým způsobem dokážou přežít. Pro většinu firem z oblasti cestovního ruchu – a pro jejich stovky tisíc zaměstnanců – ale o životě nebo smrti rozhodnou opatření, které vláda dokáže přijmout v řádu několika následujících dní, a které přinesou okamžitou úlevu našich výdajů. Jsme pevně přesvědčeni, že společnou prioritou podnikatelů i vlády musí být zachování pracovních míst a nasměrování veškerých volných prostředků do mezd zaměstnancům. Zatím to ale vypadá tak, že začátkem měsíce dubna bude převedeno již několik tisíc zaměstnanců na úřady práce, protože řada firem není schopná vyplatit březnové mzdy. Dá se také předpokládat, že se situace dalších desítek tisíc zaměstnanců významně zhorší během několika dalších týdnů, protože v tuto chvíli vůbec není zřejmé, kdy je možné očekávat alespoň částečné uvolnění zavřených provozoven.

Největší očekávání jsme měli od programu podpory zaměstnanosti. Vláda deklarovala prioritu zachování pracovních míst, ale program Antivirus tomu zásadně nepřispěje. Režim B, který je platný jenom v měsíci březnu, přispěje maximálně 80 % jenom do výše mediánu mezd v ČR, zdravotní a sociální pojištění už plně hradí zaměstnavatel. Maximální výše státního příspěvku je 24 800 Kč. V režimu E je maximální výše státní podpory jenom 9 300 Kč. Takto koncipovaná podpora bude reálně znamenat příspěvek ze strany státu v průměru pouze 30-40 % celkových mzdových nákladů firem. Firmy v cestovním ruchu zaměstnávají desítky tisíc kvalifikovaných lidí, jejichž mzdy jsou významně vyšší než medián mezd v ČR, jako jsou kuchaři, obchodníci, marketingoví specialisté, provozní vedoucí, IT experti a programátoři, lázně zaměstnávají lékaře, fyzioterapeuty a další kvalifikovaný personál. Ty všechny nebudou firmy při delším omezení provozů schopny udržet, přestože právě to by měl být společný cíl vlády i zaměstnavatelů.

Tato minimální pomoc, která je v rozporu s veřejnými přísliby vlády, bude pro většinu firem nedostatečná a zaměstnavatelé tak budou nuceni počty svých zaměstnanců významně redukovat, protože je prostě nebudou mít z čeho platit. K tomu je také potřeba zmínit řadu závazků a povinností, které podnikatel na sebe bere přijetím této podpory od státu. Oceňujeme, že vláda schválila řadu podpůrných opatření alespoň pro osoby samostatně výdělečně činné a byli bychom rádi, kdyby se podobné pomoci dostalo i firmám zaměstnávajícím čtvrt milionu lidí.

Žádáme proto vládu o přijetí následujících opatření pro firmy v cestovním ruchu.

Neodkladná pomoc

- odpuštění zdravotního a sociálního pojištění u všech zaměstnanců, kteří budou ve stálém pracovním poměru s délkou trvání minimálně 6 měsíců v době podání žádosti, a to po dobu trvání nouzového stavu a následující dva měsíce, abychom se mohli soustředit na obnovu našeho fungování
- příspěvek minimálně do výše 50 % z hrubých mezd do výše 1,5-násobku mediánu mezd v ČR po dobu trvání nouzového stavu a následující dva měsíce
- odpuštění odvodů DPH po dobu trvání nouzového stavu a trvání opatření zakazující nebo významně omezující provoz firem
- posílení likvidity – jednorázové dotace podle počtu zaměstnanců (viz. podpůrná opatření v zemích, jako je Německo a Rakousko), výrazné zrychlení uvolňování finančních prostředků z programů COVID u ČMZRB a výrazné zjednodušení žádostí
- odpuštění nájmu pro firmy, které mají pronajaté prostory nebo provozovny u státních nebo jiných veřejných institucí po dobu trvání nouzového stavu
- odložení splátek úvěrů majitelů komerčních prostor a následné zrušení nájmu pro firmy, které mají pronajaté prostory nebo provozovny u soukromých majitelů komerčních prostor po dobu trvání nouzového stavu
- odklady splátek úvěrů u bank na dobu 6 měsíců

Opatření pro rozjezd cestovního ruchu

- státem financovaná poukázka pro všechny dospělé osoby ve věku od 18 let ve výši 5 000 Kč na osobu, využitelná během jednoho roku od vydání pro platby za pobytové a cestovní služby v oblasti domácího cestovního ruchu
- sjednocení sazby DPH v oblasti služeb cestovního ruchu na 10 % u ubytování, stravování a jízdného na lyžařských vlecích, případně další služby v cestovním ruchu

a další opatření, která bude postupně navrhována v Záchranném plánu cestovního ruchu COVID 2020

Naprostá většina podniků v sektoru cestovního ruchu řádně plní svoje povinnosti vůči státu, odvádí veškeré daně a **odvětví cestovního ruchu přinese do veřejných rozpočtů každý rok více jak 100 mld. Kč.** Proto teď jenom žádáme, aby stát na oplátku pomohl odvětví, které je nejvíce postiženo dopady krize související s pandemií koronaviru. Rakousko, Německo a řada dalších členů Evropské unie podporuje firmy v cestovním ruchu například jednorázovými dotacemi nebo nevratnými půjčkami podle počtu pracovních míst, převzetím až 90 % všech mzdových nákladů na dobu tří měsíců a my jenom žádáme, aby se nám dostalo podobné podpory jako v těchto zemích.

V příloze předkládáme náš „Záchranný plán cestovního ruchu COVID 2020“, který je rozdělen do tří oblastí podle časové nutnosti a který obsahuje návrh opatření, které by bylo nutné přijmout v jednotlivých resortech, aby ho bylo možné realizovat. Tento plán budeme průběžně doplňovat a aktualizovat tak, aby zahrnoval jak všechny podstatné oblasti k řešení, tak i návrhy řešení. Jsme přesvědčeni, že bez podpory tohoto plánu ze strany státu se bude cestovní ruch v naší zemi vzpamatovávat hodně dlouho a Česká republika tím ztratí významnou pozici na trhu cestovního ruchu ve světě se všemi možnými negativními důsledky z toho vyplývajícími.

Vážený pane premiére, jsme si plně vědomi nutnosti vládou zavedených opatření a sami od prvních dní přijímáme veškerá opatření k zamezení šíření koronaviru v našich provozech. Zároveň ale prosíme

o vstřícnost a podporu státu, neboť rozsah a rychlost této pomoci rozhodnou o tom, jestli statisíce našich zaměstnanců budou mít za měsíc ještě práci nebo se stanou zcela závislými na státu se všemi negativními důsledky, které dlouhodobá ztráta zaměstnání má.

Prosíme o rychlé řešení.

S úctou,



Viliam Sivek
předseda
Fórum cestovního ruchu ČR, z.s.



Ing. Tomáš Prouza, MBA
prezident
Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR

Svaz léčebných lázní České republiky
Asociace bazénů a saun České republiky
Asociace cestovních kanceláří České republiky
Asociace kempů České republiky
Asociace kuchařů a cukrářů České republiky
Asociace lanové dopravy
Asociace organizací cestovního ruchu
Asociace průvodců České republiky
Asociace turistických informačních center České republiky
Asociace turistických regionů České republiky
Český spolek horských průvodců
EDUSKI Česká republika
Klastr cestovního ruchu
Klub českých turistů
Svaz venkovské turistiky a agroturistiky

Asociace hotelů a restaurací České republiky
Asociace českých cestovních kanceláří a agentur
Asociace horských středisek ČR
Klub českých turistů oblast Praha
Prague Convention Bureau